

FLOGVANLUKKA

Tíðindaskriv frá Atlantic Airways tann 10. oktober 2006

Tað er við stórari sorg, vit kunnger, at flogfar okkara av slagnum BAe 146 OY-CRG Flight no: RC 670, hevur verið fyri tí vanlukku at koyra út av breytini á flogvøllinum í Stord. Vanlukkan hendi kl. 07.35 lokala tíð 10. oktober 2006.

Níggju ferðafólk og trý, sum mannaðu flogfarið, eru sloppin frá vanlukkunum við lívinum. Fyrr í gjár upplýsti

norska lögreglan, at trý fólk høvdu látið lív í vanlukkunum, og at ein ferðamaður var horvin. Nú vátta norska lögreglan, at eitt fólk aftrat er funnið í brenda flogfarinum. So stutt hevur vanlukkan kravt fyra mannalív.

Tey, ið lótu lív, vóru:

- Guðrun Hervør Joensen, 41 ár, Bø
- Martin Charles Evertsen, 25 ár, Stavanger

- Jarle Reime, 33 ár, Sandnes
- Per Olaf Skjæveland, 33 ár, Sandnes

Við flogfarinum vóru 12 ferðafólk, og manningin taldi 4.

Av teim 12 ferðafólkunum vóru:

- 11 norðmenn
 - 1 útlendingur
- Manningin taldi trýggjar færoyingar og ein dana.

Synirnir sakna mammuna

Oddmar heldur ikki, at tað er nakar serligur munur á, hvussu fólk vóru móti honum fyri og eftir vanlukkunum í Stord. Einasta hending, hann minnst, er ein maður, ið kom yvir til hansara í einum handli í Sandavági og byrjaði at prædika um, at tað er ein meining við øllum. – Tað helt eg verða langt úti. Hvar er meiningin við, at tveir smádreingir missa mammu sína? Fyrstu tvey árin aftaná arbeidði Oddmar ikki. Tíðin fór til at taka sær av synunum. Nú arbeiddur hann fyrrapartar sum húsavørður, meðan synirnir eru í skúla. Hann hevur nógv fólk rundanum seg, bæði í Bø og í Sandavági, men helst vil hann klára seg sjálvan. Nakra nýggja konu hevur hann ikki funnið sær, og hvar tíðin skuldi verið til tað, veit hann ikki. Hann hevur

nokk at gera við at taka sær av húsi og børnum.

Synirnir hava tað rímuliga gott. Teir sakna mammu sína sera nógv, og Oddmar fær tár í eyguni, tá hann greiður frá. Hann tosar við teir um Guðruna, men eftirsum teir gerast so keddir, roynir hann at avmarka tað eitt sindur.

Gjordi sjálvur gravsteinin

Oddmar hevur lætt bæði til látur og grát. Hann flennur at onkrum minni um Guðruna og vísur mær myndina, ið var tikin, tá tey høvdu 10 ára brúðleypsdag summarið 2006, bert mánaðir áðrenn Guðrun var rykt frá teimum. Eitt av stöðunum, sum Oddmar og Guðrun vid synunum ofta vitjaðu, var úti á endanum av Sørvágsvatni, við Bøðsdalafoss. Tey høvdu kaffi við og hugnaðu sær óført. Tá Oddmar sjálvur fór út har, aftaná at Guðrun var deyð, fann hann ein stóran

stein, sum hann avgjórði skuldi verða gravsteinurin hjá Guðrun.

Hann greiður flennandi frá stríðnum at fáa steinin til húsar, men við eini milliterbøru og góðari hjálp eydnadist tað honum. Steinin vildi hann hava til eitt ára dagin eftir vanlukkunum. Hann skrúvaði bókstavnirnar sjálvur á, og steininur stendur nú vakur í kirkjugarðinum í Sandavági.

Vit enda samrøðuna í kirkjugarðinum. Grøvin er væl hildin og fleiri postalínseinglar, fuglar og rósar liggja á grøvini. Oddmar veit ikki, hvaðani nógv av tingunum eru komin. Tað eru helst fólk, ið vitja grøvina, sum hava lagt tingini.

Hann rættar eitt sindur uppá eina blómu og lesur síðani, hvat sum stendur á gravsteininum:

– Her hvíkur okkara góða kona og mamma Guðrun H Joensen – Takk fyri alt.

Føroyska hetjan

Dagin eftir vanlukkuna vóru bæði Føroyar og Noregi í skelki. Miðlarnir vóru á tremur við frágreiðingum frá eygnavitnum, lögreglu, sløkkiliði, havaríkommissjón og umboðum fyri føroyska flogfelagið

Høvuðssøgan, sum prýðir forsiðurnar á størstu bløðunum hendan dagin er tó bragðið hjá tá 21 ára gomlu flogternuni Maibritt Magnussen, sum setti sítt eigna lív í vága fyri at bjarga ferðafólkunum út, áðrenn hon sjálv leyp.

Tveir mánaðir seinni varð hon tikin fram í nýggjárstrøðuni hjá norska forsætisráðharranum, Jens Stoltenberg, og eisini varð hon, saman við Guðrun, útnevnd til ársins færoying av Dimmalætting. Maibritt greiddi millum annað soleiðis frá hendingini, í blaði hjá Sosialinum í 2008.

Leypa út í logandi eldhavið

Flogfarið ger klárt at lenda. Handan hálvveggin aftast í flogfarinum situr Maibritt fóstspent á lítla setrinum. Hon hevur verið einsamøll í einar 20 minuttir og hevur hug at ótolnast. Vil fram til Guðruna at práta.

Maibritt hevur bert verið flogterna í fimm mánaðir, meðan Guðrun hevur flogið við Atlantsflogi 14 ár. Hetta er fyrstu ferð Maibritt flýgur upp á Stord, so hon veit ikki, hvussu landingin eigur at vera, og dugur heldur ikki at ímynda sær landslagið uttanfyri. Tí letst hon í fyrsta umfari ikki um vón, tá flogfarið við nógvari ferð setir seg nakað hardliga á vøllin.

Men tá hon hoyrir ein harðan brest og sær partar av tekjuni og gólvinum skrædna, veit hon, at okkurt álvarsligt er áfatt. Við

øgiligari ferð skreiðir flogfarið omaneftir einum bratta, og tekur stór trø og grót við á vegnum.

Undir Maibritt brotnar setrið av, og knappliga liggur hon við vanganum inni móti úthurðini, meðan hon stríðist við sleppa úr trygdarbeltinum. Samstundis verður alt ein hurlivasi inni í kabinuni. Ljosið sløknar og smáu neyðlyktirnar bleiktra í myrkrinum. Eldur og svartur roykur kemur bóltandi aftureftir og breiðir seg sum ein hvirluvindur, sum festir í alt. Stólar, vindeygu, veggir, hendur, klæði, kroppar, og so hesin øtligi gangurin frá motorunum, sum enn buldrar úti í vetrarmyrkrinum. Trygdarreglurnar frá útbúgvingsartíðini standa klárar í minninum enn. Tí hugsar hon rættiliga klárt, kemur upp á fótur og rópar ferðafólkini til sín á øllum móguligum málum, meðan hon trilvar seg fram til stóra handtakið á hurðini. Næst henni standa nakrir mans og tøva, og yvirav stríðast aðrir til fánýtis við at fáa hina hurðina upp. Eina løtu bíðar hon eftir, at flogskiparin skal rópa »evakuer«, men tá ongi boð koma, tekur hon eina skjóta avgerð og gloppar hurðini. Men hon fæst illa upp, tí logandi brennievni stendur í einum spræni frá motorvindinum beint ímóti hurðini. Kabinan er farin av um tvøran og fyllist við svørtum royki, eldurin spríkir og festir í alt, sum fyri er. Mennirnir rópa, so har er bara eitt at

gera: upp við hurðini og út við ferðafólkunum.

Trúliga stendur Maibritt og heldur skil á, meðan átta mans leypa út í logandi eldhavið, har teir lenda einar 2-3 metrar niðri í skógarbotninum. Maibritt veit, at øll ferðafólkini eru ikki her afturi, men tá hon ikki hoyrir mannamál longri frammi í kabinuni, er hon sannførd um, at Guðrun hevur fingið síni fólk út gjøgnum fremru hurðina. Í einum brøkparti av einum sekundi hugsar hon, at nú er hon púra einsamøll umborð á einum brennandi flogfari; tekur dik á seg og leypur út í brennandi skógarmyrkrið. Høgu skógvarnir sita fastir í vátu moldini og detta av. Tá hon, saman við einum umleið 30 ára gomlum norðmanni, fer burtur frá flogfarinum, vendir hon við aftur eftir skónum, tí hon fær ikki runnið berføtt fyri hvøssum steinum, vrakpettum og spískum greinum. Longur uppi á høvdini heldur hon seg siggja Guðruna saman við nøkrum ferðafólkum, og tær veittra til hvørja aðra. Tá lætnar um hjartað, tí tey eru komin so væl undan. Um sama mundið lænir hon eina fartelefón, at ringja til mammuna. Tað einasta hon fær sagt er, at ein vanlukka er hend, og at flogfarið brennur.

Maibritt og norðmaðurin halda til beins oman gjøgnum brattan, heilt oman til sjóvarmálan, har ein lítil alibátur nærkast landi. Tey leypa nakrar metrar út í vatnið, og verða síðan drigin umborð av tveimum monnum. Teir fara alt fyri eitt undir at køla stóra brunasárið á bakinum og nakkanum hjá Maibritt niður, við at lata seg úr hosunum, væta tær við køldum vatni og leggja á sárið. Nústani varnast Maibritt, at hon er komin til skaða, og at hon hevur nógvu pínu í rygginum. Á landi bíða sjúkrabilar, og tey verða koyrd á sjúkrahús við hvør sínum bili.

barbara@sosialurin.fo